

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری اورژانس - مراقبت های پرستاری اورژانس ۱

طرح دوره نظری (Course plan)

نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

تدوین و بازنگری: دکتر خیری

مسئول درس: دکتر خیری

تاریخ بازنگری: مهر ۱۴۰۳

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: پرستاری داخلی و جراحی

عنوان درس: مراقبت های پرستاری اورژانس ۱

نوع و تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری، ۲ واحد کارآموزی

نام مسئول درس: دکتر خیری

مدرس / مدرسان: خانم بزرگ نژاد، دکتر خیری

پیش نیاز / همزمان: نظریه ها و الگوهای پرستاری و کاربرد آنها، داروشناسی اورژانس

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری اورژانس

اطلاعات مسئول درس:

رتبه علمی: استادیار عضو هیئت علمی

رشته تخصصی: آموزش پرستاری

محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی ایران

تلفن تماس: ۴۳۶۵۱۶۱۴

نشانی پست الکترونیک: khayeri.f@iums.ac.ir

توصیف کلی درس

در این درس دانشجویان با مفاهیم پایه و اساسی نظیر ساختار بخش اورژانس و ویژگی فعالیت ها در اورژانس پیش بیمارستانی بخشهای اورژانس تعداد پرسنل مورد نیاز و ویژگیهای آنها ارزیابی پایش و انتقال بیمار آشنا می شوند. امید است که دانشجوی دیدی کل نگر به مراقبتهای اورژانسی پیدا کند و تفاوت بین مراقبت اورژانسی و غیر اورژانسی را درک کند.

اهداف کلی / محورهای توانمندی (Competency):

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با مفاهیم پایه ساختار بخش و ویژگی فعالیت ها در مطوح مختلف ارائه خدمات مراقبتی اورژانس از مرحله پیش بیمارستان تا بخش اورژانس

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی (Core Competency):

در پایان برنامه آموزشی، انتظار می رود فراگیران قادر باشند:

دانش مربوط به موارد زیر را کسب کنند:

نظری:

1. تعاریف پرستاری و مراحل اورژانس پیش بیمارستانی و بخش اورژانس کینتیک تروما ارزیابی اولیه و معاینه ثانویه ارائه مراقبت های پرستاری در صحنه حادثه جابه جایی و اعزام مددجویان به بخش های اورژانس فرآیند پذیرش و پایش همودینامیک و پاراکلینیک
2. حداقل های مورد نیاز اورژانس پیش بیمارستانی و بخش های اورژانس و ویژگی های آنها تجهیزات و انواع آمبولانس، نیرو دارو فضای فیزیکی
3. آشنایی با تیم چند تخصصی مشغول در بخش اورژانس و برقراری ارتباطات حرفه ای با آنها دیسیج و سامانه های ثبت اطلاعات نظیر آسیار و.....
4. ملاحظات قانونی و پزشکی در عملکرد پرستار اورژانس
5. کاربرد شواهد تحقیقی و دستور العمل های بالینی مصوب در مورد مددجویان با مسمومیت سوختگی خونریزی و شوک گزش حشرات خزندگان و حیوانات گرمزدگی و سرمازدگی برق گرفتگی غرق شدگی حوادث عروقی، درد و خودکشی
6. (تریاز و انواع آن Reverse. Military VIP START Children ,,SAVE. SALT ,
- (Emergency Index Severity
7. چگونگی مستندسازی و گزارش موارد اورژانسی
8. کاربرد سیستم های هوشمندسازی در پرستاری اورژانس

کارآموزی :

دانشجویان طبق اهداف درس برای ارایه خدمات پرستاری ساختار موانع و مراحل اورژانس پیش بیمارستانی و بخش اورژانس را تجزیه و تحلیل کرده و با استفاده از شواهد پژوهشی در بالین بیماران و با بکارگیری فرایند چند تخصصی در تصمیم گیری های مختلف مشارکت می نمایند.

عرصه : اورژانس های پیش بیمارستانی و بخش های اورژانس

چگونگی اجرا و راهبردهای آموزش و یادگیری

رویکرد آموزشی!

□ مجازی^۲ □ *حضور □ ترکیبی^۳ *

روش های یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

□ مجازی^۴ □ *ترکیبی^۵ □ حضور

روش های یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد حضوری

□ * سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

□ * بحث در گروه های کوچک

□ * یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

□ * یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

□ یادگیری مبتنی بر سناریو

□ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

□ یادگیری مبتنی بر بازی

□ سایر موارد نام ببرید.....

-
1. Educational Approach
  - 2 . Virtual Approach
  - 3 . Blended Approach
  - 4 . Virtual Approach
  - 5 . Blended Approach

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

رویکرد مجازی

- سخنرانی تعاملی
- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- * یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- سایر موارد نام ببرید.....

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفا نام ببرید .....

مطالب این درس به صورت سخنرانی، آموزش در گروه‌های کوچک، بحث و تبادل نظر و پرسش و پاسخ، نمایش فیلم، استفاده از وسایل کمک آموزشی، Adobe Connect، Skype، BBB و هم‌آوا ارائه می‌شود. همچنین ساعات مصادف با تعطیلی با هماهنگی اساتید و دانشجویان بصورت حضوری / مجازی جبران خواهد شد.

مراقبت‌های پرستاری اورژانس ۱

روز و ساعت کلاس: یکشنبه ۱۵-۱۳

کلاس‌های نظری

جلسه	موضوع	روش یاددهی - یادگیری	تاریخ ارائه	نام مدرس / مدرسان
نظری:				
۱	ادامه تعاریف پرستاری و مراحل اورژانس پیش بیمارستانی و بخش اورژانس کینتیک تروما ارزیابی اولیه و معاینه ثانویه ارائه مراقبت‌های پرستاری در صحنه حادثه جابه‌جایی و اعزام مددجویان به بخش‌های اورژانس فرآیند پذیرش و پایش همودینامیک و پاراکلینیک	حضوری	۱۴۰۳/۰۶/۲۵	دکتر خیری
۲	ادامه تعاریف پرستاری و مراحل اورژانس پیش بیمارستانی و بخش اورژانس کینتیک تروما ارزیابی اولیه و معاینه ثانویه ارائه مراقبت‌های پرستاری در صحنه حادثه، جابه‌جایی و اعزام مددجویان به بخش‌های اورژانس فرآیند پذیرش و پایش همودینامیک و پاراکلینیک	حضوری	۱۴۰۳/۰۷/۱	دکتر خیری
۳	حداقل‌های مورد نیاز اورژانس پیش بیمارستانی و بخش‌های اورژانس و ویژگی‌های آنها تجهیزات و انواع آمبولانس، نیرو دارو فضای فیزیکی	حضوری	۱۴۰۳/۰۷/۸	دکتر خیری
۴	آشنایی با تیم چند تخصصی مشغول در بخش اورژانس و برقراری	حضوری		دکتر خیری

	۱۴۰۳/۰۷/۱۵		ارتباطات حرفه ای با آنها دیسیج و سامانه های ثبت اطلاعات نظیر آسایر و.....	
دکتر خیری	۱۴۰۳/۰۷/۲۲	حضور	ملاحظات قانونی و پزشکی در عملکرد پرستار اورژانس	۵
دکتر خیری	۱۴۰۳/۰۷/۲۹	حضور	کاربرد شواهد تحقیقی و دستور العمل های بالینی مصوب در مورد مددجویان با مسمومیت، سوختگی	۶
دکتر خیری	۱۴۰۳/۰۸/۶	حضور	کاربرد شواهد تحقیقی و دستور العمل های بالینی مصوب در مورد مددجویان با خونریزی، شوک، گزش حشرات خزندگان و حیوانات	۷
دکتر خیری	۱۴۰۳/۰۸/۱۳	حضور	کاربرد شواهد تحقیقی و دستور العمل های بالینی مصوب در مورد مددجویان با گرمزدگی و سرمازدگی برق گرفتگی غرق شدگی	۸
دکتر خیری	۱۴۰۳/۰۸/۲۰	حضور	کاربرد شواهد تحقیقی و دستور العمل های بالینی مصوب در مورد مددجویان با حوادث عروقی، درد و خودکشی	۹
خانم بزرگ نژاد	۱۴۰۳/۰۸/۲۷	حضور	Reverse. Military VIP START (تریاز و انواع آن Children,, SAVE. SALT , Emergency Index (Severity	۱۰
خانم بزرگ نژاد	۱۴۰۳/۰۹/۴	حضور	چگونگی مستندسازی و گزارش موارد اورژانسی	۱۱
خانم بزرگ نژاد	۱۴۰۳/۰۹/۱۱	حضور	کاربرد سیستم های هوشمندسازی در پرستاری اورژانس	۱۲
خانم بزرگ نژاد	۱۴۰۳/۰۹/۱۸	حضور	کاربرد فناوری های سلامت الکترونیک	۱۳

وظایف و انتظارات از دانشجوی:

- ۱- زیر بنای علمی مناسب جهت فراگیری مطالب مورد تدریس را کسب نماید.
- ۲- در تمام ساعات / جلسات کلاس درس بدون تاخیر حضور یابند .
- ۳- در بحث های کلاس بطور فعال شرکت نمایند.
- ۴- تهیه تکالیف محوله با استفاده از منابع علمی به روز و ارائه آن در زمان مقرر
- ۵- در امر ارائه مطالب آموزشی محوله توسط استاد امدادگی لازم را داشته و داوطلب باشد. .
- ۶- تحت نظر استاد برنامه آموزشی خود را پیگیری و نیاز های آموزشی خود را اعلام و دنبال نماید.
- ۷- در آزمون های میان دوره ای شرکت نماید (در صورت غیبت در آزمون های میان دوره ای اگر غیبت غیرموجه باشد نمره صفر برای آن آزمون منظور خواهد شد و چنانچه غیبت موجه باشد با ارائه گواهی معتبر لازم است دانشجو تا حداکثر دو هفته بعد از تاریخ آزمون برای انجام امتحان به استاد مربوطه مراجعه نمایند ، در غیر این صورت نمره صفر منظور خواهد شد).
- ۸- دانشجویان موظف هستند به هر کدام از اساتید گروه تکلیف محوله توسط استاد را در زمان تعیین شده تحویل دهند.
- ۹- غیبت در کلاس نباید از حد مجاز ۴ / ۱۷ ساعات کلاس بیشتر باشد در صورتی که غیبت بیش از حد مجاز باشد:
  - ✓ الف- چنانچه بیش از ۱/۲ غیبت ها موجه باشد آن واحد درسی حذف میشود.
  - ✓ ب- چنانچه غیبت ها غیر موجه باشد نمره صفر برای آن منظور خواهد شد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

روش ارزیابی دانشجو:

- ذکر نوع ارزیابی:
  - ارزیابی تکوینی (سازنده)^۱
  - ارزیابی تراکمی (پایانی)^۲

- شیوه ارزیابی دانشجو:

نظری

- ✓ آزمون های کتبی (Written Tests)
- ✓ نتایج آزمون شفاهی (Oral Examination/Viva)
- ✓ آزمون ویژگی کلیدی و اداره مساله بیمار (PMP Key Feature Test and)
- ✓ مطالعه متون مقالات تحلیلی
- ✓ مستندات مرتبط با سمینارها کنفرانس ها و کنگره های تخصصی

کارآموزی

- ✓ ارزشیابی دانشجو در بالین و بررسی موارد مورد نظر در کارپوشه شامل
- ✓ مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS Direct Observation of Procedural Skills)
- ✓ آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- ✓ ارزیابی چند منبعی یا ۳۶۰ درجه (۳۶۰ degree/Multisource -)
- ✓ نمونه گیری کار بالینی (Clinical Work Sampling)
- ✓ گزارش های ژورنال کلاب بازدیدها
- ✓ کارنما (Log books)
- ✓ بررسی مورد (books Short Case Assessment)
- ✓ مستندات مرتبط با کارگاه ها یا دوره های کوتاه حرفه ای

روش ارزشیابی : آزمون سوالات چند گزینه ای ، جور کردنی، صحیح - غلط، تشریحی کوتاه پاسخ

سایر روش های ارزشیابی:

بارم بندی نمره: از ۲۰ نمره: ۲۰ نمره نظری

کار عملی: ..... نمره	تکالیف کلاسی: ۲۰٪ نمره	حضور و مشارکت فعال: ۱۰٪ نمره
امتحان پایان ترم / دوره: ۷۰٪ نمره	امتحان میان ترم / دوره: -- نمره	کوئیز: ..... نمره

سهام ارزشیابی هر نوع / روش در نمره نهایی و سهم نمره اساتید دوره:

سایر موارد: از ۲۰ نمره: ۱۵ نمره دکتر خیری، ۵ نمره خانم بزرگ نژاد

سهم ارزشیابی (%)	سنجه
	حضور و مشارکت فعال در کلاس
سهم ارزشیابی تکالیف با جزئیات مشخص شود.	تکالیف
سهم هر استاد در ارزشیابی مشخص شود.	آزمون پایان ترم
سهم هر استاد در ارزشیابی مشخص شود.	آزمون میان ترم
جمع کل از ۲۰	جمع نمره یا امتیازدهی

- * ذکر روش ارزیابی دانشجوی (شفاهی، کتبی (چهارگزینه ای، درست نادرست، باز پاسخ و غیره)، آزمون های ساختارمند عینی مانند: OSCE، OSLE و غیره) و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار با استفاده از ابزارها (مانند: لاگ بوک، کارپوشه، DOPS)
- * ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجوی (جدول سهم نمره براساس طراحی روش ارزیابی دانشجوی)
- * در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

منابع اصلی درس:

1. American College of Emergency Physicians (ACEP), UMBC. Critical Care Transport .Jones & Bartlett Learning
2. Curtis K, Ramsden C, Shaban RZ, Fry M. Considine J. Emergency and Trauma Care .for Nurses and Paramedics eBook. Elsevier Health Sciences
3. Emergency Nurses Association. Sheehy's Emergency Nursing-E-Book: Principles and .Practice. Elsevier Health Sciences

4. Fenske C, D'Amico D., Watkins K, Saunders T. Barbarito C. Health and Physical .Assessment in Nursing. Pearson Education, Incorporated
5. Mequillan KA, Makie MBF. Trauma nursing: from resuscitation through .rehabilitation, Saunders
6. :National Association of Emergency Medical Technicians (NAEMT), AMLS Advanced Medical Life Support: An assessment based approach. Jones & Bartlett .Learning
7. :National Association of Emergency Medical Technicians (NAEMT). PHTLS Prehospital Trauma Life Support: Prehospital Traama Life Support. Jones & Bartlett .Learning
8. Rebar CR, Heimgartner N. Emergency nursing made incredibly easy, Lippincott .Williams and Wilkins
9. Sayre Visser L & Sivo Montejano A. Fast Facts for the Triage Nurse: An Orientation and Care. Guide. Springer Publishing Company
10. Tener G & Ready R. Handbook for disaster nursing and emergency preparedness For :Chemical, Biological, and Radiological Terrorism, and Other Hazards,, St Louis Mo .Company Springer Publishing

منابع جهت مطالعه بیشتر:

۱. افضلی مقدم محمد و همکاران، اصول تریاژ بیمارستانی، میتنی بر تریاژ ESI همراه با فصل جدید اطفال، دانشگاه علوم پزشکی تهران، ویرایش چهارم، ۱۳۹۱
۲. امامی آتوسا، درسنامه جامع فوریت های پزشکی، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، معاونت آموزشی و امور دانشجویی، ۱۳۸۴
۳. طالبیان محمد تقی و همکاران، برخورد بالینی با بیماری های شایع در طب اورژانس، اورژانس های داخلی و محیطی، موسسه فرهنگی، انتشاراتی حیّان- اباصالح، ۱۳۸۹
۴. جلیلی محمد و همکاران، اصول مدیریت بخش اورژانس- اصول و کاربردها، انتشارات خاطره، ۱۳۹۱
۵. افضلی مقدم محمد و همکاران، استاندارد دارویی بخش اورژانس پیش بیمارستانی (دستورعمل کشوری)، کمیته کشوری دارو و تجهیزات اورژانس بیمارستانی اداره اورژانس بیمارستانی مرکز مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات بالینی، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، نشر مجسمه ۱۴۰۰
۶. خانکه حمیدرضا و همکاران، تریاژ بیمارستانی در بلایا و حوادث با مصدومین انبوه (دستورالعمل کشوری)، معاونت درمان سازمان اورژانس کشور، ۱۳۹۸
۷. خیری فریدون و همکاران، کلیات پدافند غیر عامل با رویکرد حوزه سلامت و نقش پرستار در آن، دانشگاه علوم پزشکی ایران، چاپ الوند پویان، ۱۴۰۰

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

نکات کاربردی طرح دوره های نظری / عملی

پیامدهای یادگیری

پیامدهای یادگیری، ترکیبی از دانش، نگرش، مهارت ها و به طور کلی ویژگی هایی هستند که میخواهیم دانشجویان ما در انتهای دوره داشته باشند. در واقع به لحاظ ساختاری، پیامدهای یادگیری جملاتی هستند که توصیف می کنند در انتهای دوره چه انتظاری از دانشجو داریم و به عبارت دیگر دانشجو در انتهای دوره چه چیزی را باید بداند، درک کند و قادر به انجام آن باشد. برای مثال دانشجوی دکترای تخصصی ... در پایان دوره ... باید بتواند ضمن آگاهی بر ضوابط پژوهش اخلاقی، اصول مرتبط را در استفاده از منابع اطلاعاتی منتشر شده، منتشر نشده و الکترونیکی به کار بندد.

فعالیت های یاددهی - یادگیری

منظور از فعالیت های یاددهی، مجموعه فعالیت هایی است که استادان و دستیاران ارشد در هنگام ایفای نقش استادی، به منظور آموزش بهینه کارآموزان/ کارورزان و فراگیران بر عهده دارند. در این میان، استفاده از راهبردهای یاددهی - یادگیری متمرکز بر روش های فعال و تعاملی، موجب تقویت انگیزه و محوریت یادگیرندگان خواهد شد. نظیر بحث در گروه های کوچک، آموزش مبتنی بر مسأله، آموزش مبتنی بر تیم و روش های خودآموزی و آموزش الکترونیکی.

و منظور از فعالیت های یادگیری، مجموعه فعالیت هایی است که کارآموزان/ کارورزان و فراگیران به منظور ارتقای دانش و مهارت در هر یک از چرخش ها، موظف به انجام آنها هستند. به عنوان مثال: شرکت فعال در راند^۱، گراند راند^۲ و ژورنال کلاب^۳، ارائه کنفرانس های آموزشی^۴، انجام پروژه و ارائه مباحث در قالب سمینار و سایر موارد ...

روش های ارزیابی فراگیران

ارزیابی فراگیران و کارآموزان/ کارورزان به صورت تکوینی (در طول دوره آموزشی و با هدف ارائه بازخورد و اصلاح عملکرد فراگیر و یا با اختصاص سهمی از نمره نهایی به آن، تأثیرگذار در ارزیابی پایانی دانشجو) و پایانی (در پایان دوره آموزشی به منظور تصمیم گیری و قضاوت در خصوص میزان یادگیری فراگیر) و با بهره مندی از انواع روش های ارزیابی صورت می پذیرد:

- ارزیابی دانش نظری با استفاده از انواع آزمون های کتبی اعم از تشریحی، صحیح و غلط، چند گزینه ای، جور کردنی، استدلال محور و ... انجام می گردد.

1. Round
2. Grand Round
3. Journal Club
4. Didactic Conferences

- **ارزیابی عملکردی^۱** در محیط های شبیه سازی شده برای مثال با استفاده از آزمون بالینی ساختارمند عینی (OSCE)^۲ به عنوان یکی از مصادیق بارز آزمون های ویژه ارزیابی عملکرد می باشد.

نکته: بر طبق برنامه آموزشی دوره های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه ریزی دوره پزشکی عمومی، سهم ارزیابی نظری در دوره کارآموزی نباید بیش از ۵۹ درصد نمره نهایی ارزیابی کارآموزان بوده و در دوره کارورزی نباید بیش از ۲۵ درصد نمره نهایی ارزیابی را به خود اختصاص دهد.

- **ارزیابی در محیط کار^۳** شامل فعالیت هایی است که فراگیران به طور مستقل و یا با راهنمایی استاد در محیط های کار واقعی و آزمایشگاه انجام می دهند. نظیر انجام کارهای عملی مختلف و با استفاده از انواع روش های ارزشیابی در محیط کار مانند:

- ارزشیابی ۳۶۰ درجه^۴
- بررسی پورت فولیو^۵ و لاگ بوک^۶
- استفاده از Global rating form، DOPS، Mini-CEX و سایر موارد با هدف ارزیابی در طول دوره (ارزیابی تکوینی)

Global rating form: این روش در پایان هر چرخش بالینی، توسط عضو هیأت علمی مربوط، در خصوص ابعاد مختلف توانمندی های مورد انتظار دانشجو به صورت کلی، انجام می شود و برطبق برنامه های آموزشی مصوب دوره پزشکی عمومی، در دوره کارآموزی، سهم اختصاص یافته به این روش ارزیابی، حداکثر ۵۰٪ ارزیابی نهایی کارآموز و در دوره کارورزی، حداقل ۴۰٪ و حداکثر ۷۵٪ ارزیابی نهایی کارورز می باشد. این شکل از ارزیابی نیاز به مجموعه روشنی از شاخص های عملکردی دارد که با توجه به ارتباطی که با توانمندی های مورد انتظار برای فراگیران دارند، از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشند. در این روش، عملکرد فراگیر با استفاده از یک مقیاس درجه بندی، در هر یک از حوزه های توانمندی، مورد ارزیابی قرار گرفته و به او امتیاز داده می شود.

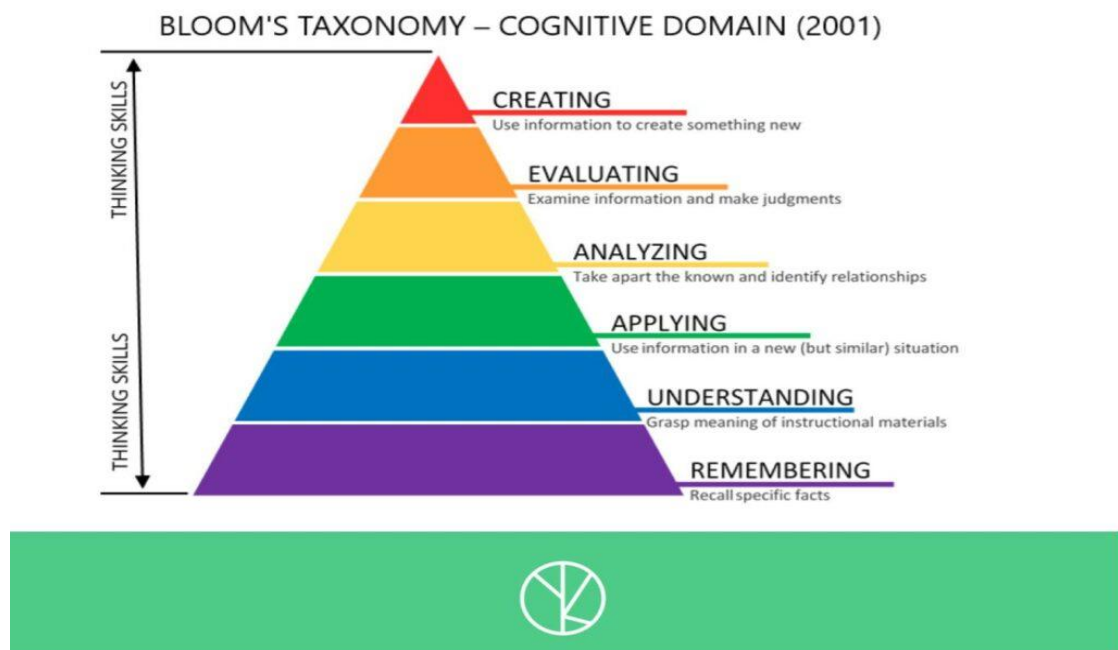
Direct Observational Procedural of Skill: مشاهده مستقیم مهارت های بالینی به عنوان روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می انجامد.

Mini Clinical Evaluation Exercise: در این نوع آزمون، یکی از اعضای هیأت علمی، عملکرد فراگیر را در مواجهه با بیمار مشاهده می کند و سپس با استفاده از مقیاس درجه بندی به هرکدام از توانمندی های فراگیر، در فرمی که به همین

منظور تهیه شده است، نمره می دهد. در این نوع آزمون انتظار می رود عملکرد فراگیر در طول ترم در چند مواجهه و با استفاده از ارزیابان متفاوت، ارزیابی گردد.

هرم یادگیری بلوم Bloom Taxonomy

آشنایی با هرم یادگیری بلوم

الف) حوزه اول بلوم – حوزه شناختی:

که در شش طبقه: یادآوری، فهم، کاربرد، تجزیه و تحلیل، نقد و ارزیابی، خلق

- **یادآوری یا به ذهن سپاری (Remembering):** اولین سطح شناخت، یادآوری یا به ذهن سپاری است. در نظر بگیرید شما به عنوان یک دانشجو قرار است در دانشگاه سطح شناخت خود را بالا ببرید. اولین گام برای افزایش شناخت در شما، به ذهن سپردن مفاهیم است. مثلاً مفاهیم مربوط به ... به خاطرتان بسپارید. این مرحله پایه یادگیری و شناخت است.
- **فهم (Understanding):** سطح دوم در حوزه شناخت، فهم است. اگر بعد از خواندن یک مفهوم، تئوری، یا کتاب توانستید آن را بفهمید شما یک گام در حوزه شناخت به پیش رفته اید.
- **بکارگیری (Applying):** مرحله سوم در سطوح شناختی، بکارگیری است. اگر دانشجویی توانست آموخته‌های کلاس را در تدوین یک برنامه مراقبتی / بالین بکار گیرد آنگاه به این سطح از شناخت رسیده است.

دانشگاه علوم تربیتی و معارف اسلامی گیلان

- **تحلیل: (Analyzing)** گام بعدی در حوزه شناخت تحلیل است. دانشجویی که به این مرحله از شناخت رسیده است می تواند اجزاء، روابط و ساختارها را تجزیه و تحلیل کند.
- **نقد و ارزیابی: (Evaluating)** گام بعدی در سطوح شناخت نقد و ارزیابی مفاهیم است. در این سطح فرد به شناخت بسیار بالایی دست یافته به طوری که می تواند مفاهیم را به اجزا تقسیم کرده و اجزا و روابط را مورد نقد قرار دهد. مثلا دانشجویان در سطح دکترا باید بتوانند اقدام به نقد تئوری ها و مفاهیم کنند.
- **خلق: (Creating)** عالی ترین سطح شناخت از دیدگاه بلوم خلق است. منظور از خلق ارائه یک مفهوم، نظریه یا شیوه کاربردی است. برای مثال دانشجویی که یک نظریه ارائه می دهد، در این مرحله از شناخت قرار دارد.

ب: حوزه دوم بلوم - حوزه عاطفی

در پنج طبقه: دریافت کردن، پاسخ دادن، ارزش گذاری، سازمان دادن ارزشها، شخصیت پذیرفتن

- **حساس شدن: (Receiving)** در این مرحله دانشجو نسبت به یک موضوع حساس شده و موضوع توجه دانشجو را به خود جلب می کند.
- **واکنش: (Responding)** در این مرحله دانشجو علاوه بر توجه، نسبت به موضوع واکنش نشان داده و با آن درگیر می شود.
- **ارزش قائل شدن: (Valuing)** در این سطح از حوزه عاطفی، دانشجو برای موضوع یا پدیده مورد نظر ارزش و احترام قائل می شود.
- **سازمان دهی: (Organizing)** در این سطح از حوزه عاطفی دانشجو یک سازمان ارزشی را ایجاد کرده و برای موضوع یا پدیده مورد نظر یک جایگاه تعیین می نماید.
- **ایجاد شخصیت توسط مجموعه ای از ارزش ها: (Characterizing)** مجموعه ای از ارزش های درون فرد شکل می گیرد. این مجموعه از ارزش ها موجب می شود رفتار فرد بروز کرده و شخصیت فرد شکل بگیرد.

ذکر این نکته لازم است که طی مراحل حوزه عاطفی بدون ایجاد شناخت درست در فرد می تواند خطرناک باشد. به عبارت دیگر فردی که به سطوح شناختی توجه لازم را ندارد و در سطح بالایی از سطح ارزشی است نمی تواند رفتار خوبی را از خود بروز دهد.

ج) حوزه سوم بلوم - حوزه روانی حرکتی:

حوزه روانی حرکتی مربوط به سطوح حرکتی است که به ویژه در بالین و فعالیت های عملی که نیازمند انجام حرکات دقیق هستند کاربرد دارد. بر اساس اصلاح هارو (۱۹۷۲) بر طبقه بندی حوزه روانی حرکتی بلوم، مراحل زیر را می توان در این حوزه در نظر گرفت:

- واکنش های خودکار (Reflex movements)
- حرکات جنبشی ساده (Basic fundamental movement)
- ادراکی (Perceptual)

- فعالیت های جسمی (Physical activities)
- فعالیت های حرکتی نیازمند مهارت (Skilled movements)
- ارتباط غیر مستقیم یا زبان بدن (Non-discursive communication)

-
- 1-Performance Based Assessment
  2. Objective Structured Clinical Examination (OSCE)
  3. Work place Based Assessment
  4. Multi Source Feedback (MSF)
  5. Portfolio
  6. Logbook